

SUSITARIMAS,
IŠ DALIES KEIČIANTIS 2000 M. BIRŽELIO 23 D.
KOTONU PASIRAŠYTĄ AFRIKOS, KARIBŲ JŪROS BEI
RAMIOJO VANDENYNŲ GRUPĖS VALSTYBIŲ
IR EUROPOS BENDRIJOS BEI
JOS VALSTYBIŲ NARIŲ PARTNERYSTĖS SUSITARIMĄ

JO DIDENYBĖ BELGŲ KARALIUS,

ČEKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ DANIJOS KARALIENĖ,

VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ESTIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

GRAIKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JO DIDENYBĖ ISPANIJOS KARALIUS,

PRANCŪZIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

AIRIJOS PREZIDENTĖ,

ITALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KIPRO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

LATVIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JO PRAKILNYBĖ LIUKSEMBURGO DIDYSIS HERCOGAS,

VENGRIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

MALTOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ NYDERLANDŲ KARALIENĖ,

AUSTRIJOS RESPUBLIKOS FEDERALINIS PREZIDENTAS,

LENKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

PORTUGALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SLOVĖNIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SLOVAKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SUOMIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,

ŠVEDIJOS KARALYSTĖS VYRIAUSYBĖ,

JOS DIDENYBĖ JUNG TINĖS DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS
KARALYSTĖS KARALIENĖ,

Europos bendrijos (toliau - Bendrija) steigimo sutarties Susitariančiosios šalys, Bendrijos valstybės
toliau vadinamos „valstybėmis narėmis“, bei

EUROPOS BENDRIJA,

ir

ANGOLOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ ANTIGVOS IR BARBUDOS KARALIENĖ,

BAHAMŲ SANDRAUGOS VALSTYBĖS VADOVAS,

BARBADOSO VALSTYBĖS VADOVAS,

JOS DIDENYBĖ BELIZO KARALIENĖ,

BENINO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

BOTSVANOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

BURKINA FASO PREZIDENTAS,

BURUNDŽIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KAMERŪNO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ŽALIOJO KYŠULIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

CENTRINĖS AFRIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KOMORŲ ISLAMO FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KONGO DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KONGO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KUKO SALŲ VYRIAUSYBĖ,

DRAMBLIO KAULO KRANTO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

DŽIBUČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

DOMINIKOS SANDRAUGOS VYRIAUSYBĖ,

DOMINIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ERITRĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ETIOPIJOS FEDERACINĖS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

FIDŽIO SUVERENIOS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

GABONO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

GAMBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS IR VALSTYBĖS VADOVAS,

GANOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ GRENADOS KARALIENĖ,

GVINĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

BISAU GVINĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

PUSIAUJO GVINĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

GAJANOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

HAIČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JAMAİKOS VALSTYBĖS VADOVAS,

KENIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KIRIBAČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JO DIDENYBĖ LESOTO KARALYSTĖS KARALIUS,

LIBERIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

MADAGASKARO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

MALAVIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

MALIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

MARŠALO SALŲ RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

MAURITANIJOS ISLAMO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

MAURICIJAUS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

MIKRONEZIJOS FEDERACINIŲ VALSTIJŲ VYRIAUSYBĖ,

MOZAMBIKO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

NAMIBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

NAURU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

NIGERIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

NIGERIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

NIUE VYRIAUSYBĖ,

PALAU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

JOS DIDENYBĖ PAPUA NAUJOSIOS GVINĖJOS NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS
KARALIENĖ,

RUANDOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ SENT KITSO IR NEVIO KARALIENĖ,

JOS DIDENYBĖ SENT LUSIJOS KARALIENĖ,

JOS DIDENYBĖ SENT VINSENTO IR GRENADINŲ KARALIENĖ,

SAMOA NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS VADOVAS,

SAN TOMĖS IR PRINSIPĖS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SENEGALO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SEIŠELIŲ RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SIERA LEONĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ SOLOMONO SALŲ KARALIENĖ,

PIETŲ AFRIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SUDANO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SURINAMO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JO DIDENYBĖ SVAZILENDO KARALYSTĖS KARALIUS,

TANZANIJOS JUNG TINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ČADO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

RYTŲ TIMORO DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

TOGO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JO DIDENYBĖ TONGOS KARALIUS TAUF A'AHAU TUPOU,

TRINIDADO IR TOBAGO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ TUVALU KARALIENĖ,

UGANDOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

VANUATU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

ZAMBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ZIMBABVĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

kurių valstybės toliau vadinamos „AKR valstybėmis“,

ATSIŽVELGDAMI į Europos bendrijos steigimo sutartį ir Džordžtauno susitarimą, įsteigiantį Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno valstybių grupę,

ATSIŽVELGDAMI į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą (toliau - Kotonu susitarimas),

KADANGI Kotonu susitarimo 95 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad susitarimo galiojimo terminas yra 20 metų ir jis prasideda nuo 2000 m. kovo 1 d.,

KADANGI Kotonu susitarimo 95 straipsnio 3 dalies antrojoje pastraipoje nustatyta, kad likus dešimčiai mėnesių iki kiekvieno penkerių metų laikotarpio pabaigos, Šalys pradeda derybas siekdamos išnagrinėti galimus Kotonu susitarimo nuostatų pakeitimus,

NUSPRENDĖ pasirašyti šį Susitarimą, iš dalies keičiantį Kotonu susitarimą, ir šiam tikslui savo Įgaliojaisiais atstovais paskyrė:

JO DIDENYBĖ BELGŲ KARALIUS,

Armand DE DECKER
vystomojo bendradarbiavimo ministrą

ČEKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Vladimír MÜLLER
užsienio reikalų ministro pavaduotoją

JOS DIDENYBĖ DANIJOS KARALIENĖ,

Ib Ritto ANDREASEN
ambasadorių Liuksemburge

VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Erich STATHER

Federalinės ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros ministerijos valstybės sekretorių

Dorothee JANETZKE-WENZEL

Užsienio reikalų ministerijos politikos Afrikoje vadovę

ESTIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Väino REINART

nepaprastąjį ir įgaliotąjį ambasadorių,

nuolatinį atstovą Europos Sąjungoje

GRAIKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Constantin KARABETSIS

ambasadorių, generalinį direktorių tarptautinio vystomojo bendradarbiavimo reikalams, Užsienio reikalų ministerija

JO DIDENYBĖ ISPANIJOS KARALIUS,

Alberto NAVARRO GONZALEZ

Europos Sąjungos klausimų valstybės sekretorių

PRANCŪZIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Brigitte GIRARDIN

ministrę, atsakingą už bendradarbiavimą, vystymąsi ir frankofonijos reikalus

AIRIJOS PREZIDENTĖ,

Ronan MURPHY

Užsienio reikalų ministerijos vystomojo bendradarbiavimo direktorato generalinį direktorių

ITALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Rocco Antonio CANGELOSI

nepaprastąjį ir įgaliotąjį ambasadorių,

nuolatinį atstovą Europos Sąjungoje

KIPRO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Nicholas EMILIOU

nepaprastąjį ir įgaliotąjį ambasadorių,

nuolatinį atstovą Europos Sąjungoje

LATVIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,

Lelde LICE-LICITE

ambasadore, nuolatinio atstovo ES pavaduotoja,

patarėją švietimo ir kultūros klausimais

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Roką BERNOTĄ

Užsienio reikalų ministerijos Daugiašalių santykių departamento direktorių

JO PRAKILNYBĖ LIUKSEMBURGO DIDYSIS HERCOGAS,

Jean-Louis SCHILTZ

bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos ministrą,
ministrą, atsakingą už komunikacijas

VENGRIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

András BÁRSONY

Užsienio reikalų ministerijos politinį valstybės sekretorių

MALTOS PREZIDENTAS,

Bernard HAMILTON

pirmąjį patarėją, einantį Užsienio reikalų ministerijos direktoriaus dvišaliams santykiams pareigas

JOS DIDENYBĖ NYDERLANDŲ KARALIENĖ,

P.J. YMKERS

patarėją, Nyderlandų nuolatinį atstovą ES

AUSTRIJOS RESPUBLIKOS FEDERALINIS PREZIDENTAS,

Gregor WOSCHNAGG

nepaprastąjį ir įgaliojimą turintį ambasadorių,
nuolatinį atstovą Europos Sąjungoje

LENKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Jan TRUSZCZYNSKI

Užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretorių

PORTUGALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

João GOMES CRAVINHO

valstybės sekretorių užsienio reikalams ir bendradarbiavimui

SLOVĖNIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Marjan ŠETINC

ambasadorių, Užsienio reikalų ministerijos vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos koordinatorių

SLOVAKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Maroš ŠEFČOVIČ

nepaprastąjį ir įgaliotąjį ambasadorių,
nuolatinį atstovą Europos Sąjungoje

SUOMIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,

Ritva JOLKKOSEN

Užsienio reikalų ministerijos generalinę direktorę

ŠVEDIJOS KARALYSTĖS VYRIAUSYBĖ,

Agneta SÖDERMAN

ambasadoreę Liuksemburge

JOS DIDENYBĖ JUNGTINĖS DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS
KARALYSTĖS KARALIENĖ,

Gareth THOMAS, Parlamento narį

parlamentinį valstybės sekretorių, Tarptautinio vystymosi ministerija

EUROPOS BENDRIJA,

Jean-Louis SCHILTZ

bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos ministrą,

ministrą, atsakingą už komunikacijas

einantį ES Tarybos pirmininko pareigas

Louis MICHEL

Europos Bendrijų Komisijos narį

ANGOLOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ana DIAS LOURENCO

planavimo ministrę

JOS DIDENYBĖ ANTIGVOS IR BARBUDOS KARALIENĖ,

Dr. Carl ROBERTS

Antigvos ir Barbudos vyriausiasis komisaras Jungtinėje Karalystėje

BAHAMŲ SANDRAUGOS VADOVAS,

Errol Leroy HUMPHREYS

ambasadorių

BARBADOSO VALSTYBĖS VADOVAS,

Billie MILLER

vyresniąją ministrę bei užsienio reikalų ir užsienio prekybos ministrę

JOS DIDENYBĖ BELIZO KARALIENĖ,

Yvonne HYDE

ambasadoreę

BENINO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Massiyatou LATOUNDJI LAURIANO

pramonės, prekybos ir užimtumo skatinimo ministrę

BOTSVANOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

generolą leitenantą Mompoti MERAFFE

užsienio reikalų ir tarptautinio bendradarbiavimo ministrą

BURKINA FASO PREZIDENTAS,

Jean-Baptiste Marie Pascal COMPAORE

finansų ir biudžeto ministrą

BURUNDŽIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Thomas MINANI

prekybos ir pramonės ministrą

KAMERŪNO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Isabelle BASSONG

ambasadore

ŽALIOJO KYŠULIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Victor Manuel BORGES

užsienio reikalų, bendradarbiavimo ir Bendrijų reikalų ministrą,

AKR ministrų tarybos pirmininką

CENTRINĖS AFRIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Guy ZOUNGERE-SOKAMBI

ambasadorių

KOMORŲ ISLAMO FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Aboudou SOEFO

valstybės ministrą, užsienio reikalų ir bendradarbiavimo ministrą

KONGO DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Christian KAMBINGA SELE

tarptautinio bendradarbiavimo ministro pavaduotoją

KONGO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Pierre MOUSSA

planavimo, regioninio vystymosi ir ekonominės integracijos valstybės ministrą,
nacionalinį įgaliojimus suteikiantį pareigūną

KUKO SALŲ VYRIAUSYBĖ,

Todd McCLAY

ambasadorių

DRAMBLIO KAULO KRANTO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Amadou SOUMAHORO

prekybos ministrą

DŽIBUČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ali Farah ASSOWEH

ūkio, finansų ir planavimo ministrą, atsakingą už privatizavimą

DOMINIKOS SANDRAUGOS VYRIAUSYBĖ,

George R.E. BULLEN

ambasadorių

DOMINIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Onofre ROJAS

valstybės sekretorių, nacionalinį įgaliojimus suteikiantį pareigūną

ERITRĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Andebrhan WELDEGIORGIS

ambasadorių

ETIOPIJOS FEDERACINĖS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Sufian AHMED

finansų ir ekonominio vystymosi ministrą

FIDŽIO SUVERENIOS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ratu Seremaia T. CAVUILATI

ambasadorių

GABONO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Casimir OYE MBA

valstybės ministrą, planavimo ir vystymosi programų ministrą,

nacionalinį įgaliojimus suteikiantį pareigūną

GAMBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS IR VALSTYBĖS VADOVAS,

Yusupha Alieu KAH

ambasadorių

GANOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Georg Y. GUYAN-BAFFOUR, Parlamento narį

finansų ir ekonomikos planavimo ministro pavaduotoją

JOS DIDENYBĖ GRENADOS KARALIENĖ,

Joan-Marie COUTAIN

ambasadore

GVINĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

El Hadj Thierno Habib DIALLO

bendradarbiavimo ministrą

BISAU GVINĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Nagib JAHOUAD

laikinąjį reikalų patikėtinį

PUSIAUJO GVINĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Victorino Nka OBIANG MAYE

ambasadorių

GAJANOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Patrick Ignatius GOMES

ambasadorių

HAIČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Hérard ABRAHAM

užsienio reikalų ir religijos reikalų ministrą

JAMAİKOS VALSTYBĖS VADOVAS,

K.D. KNIGHT, karalienės patarėja, Parlamento narį
užsienio reikalų ir prekybos ministru

KENIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Marx Gad NJUGUNA KAHENDE
ambasadorių

KIRIBAČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Paul MALIN
EB Komisijos Vystymosi generalinio direktorato padalinio vadovu

JO DIDENYBĖ LESOTO KARALYSTĖS KARALIUS,

Mpho MALIE
prekybos ir pramonės, kooperatyvų ir rinkodaros ministru

LIBERIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Youngor Sevelee TELEWODA
ambasadorę

MADAGASKARO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Sahobisoa Olivier ANDRIANARISON

Industrializacijos, prekybos ir privačiojo sektoriaus vystymo ministrą

MALAVIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Brian Granthen BOWLER

ambasadorių

MALIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Moctar OUANE

užsienio reikalų ir tarptautinio bendradarbiavimo ministrą

MARŠALO SALŲ RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

Paul MALIN

EB Komisijos Vystymosi generalinio direktorato padalinio vadovą

MAURITANIJOS ISLAMO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Sidi OULD DIDI

ekonomikos reikalų ir vystymosi ministrą

MAURICIJAUS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Sutiawan GUNESSEE
ambasadorių

MIKRONEZIJOS FEDERACINIŲ VALSTIJŲ VYRIAUSYBĖ,

Paul MALIN
EB Komisijos Vystymosi generalinio direktorato padalinio vadovą

MOZAMBIKO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Henrique BANZE
užsienio reikalų ir bendradarbiavimo ministro pavaduotoją, nacionalinių įgaliojimus suteikiantį
pareigūną

NAMIBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Peter Hitjitevi KATAJAVIVI
ambasadorių

NAURU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

Dr. Karl H. KOCH
garbės konsulą Belgijoje

NIGERIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ali MAHAMAN LAMINE ZEINE

ūkio ir finansų reikalų ministrą

NIGERIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Clarkson NWAKANMA UMELO

ambasadorių

NIUE VYRIAUSYBĖ,

Todd McCLAY

ambasadorių

PALAU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

Paul MALIN

EB Komisijos Vystymosi generalinio direktorato padalinio vadovą

JOS DIDENYBĖ PAPUA NAUJOSIOS GVINĖJOS NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS
KARALIENĖ,

Seras Rabbie NAMALIU KCMG, Parlamento narį

užsienio reikalų ir imigracijos ministrą

RUANDOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Monique NSANZABAGANWA

valstybės sekretorę, atsakingą už planavimą, Finansų ministerija

JOS DIDENYBĖ SENT KITSO IR NEVIO KARALIENĖ,

Timothy HARRIS

užsienio reikalų ir tarptautinės prekybos ministą

JOS DIDENYBĖ SENT LUSIJOS KARALIENĖ,

George R.E. BULLEN

ambasadorių

JOS DIDENYBĖ SENT VINSENTO IR GRENADINŲ KARALIENĖ,

George R.E. BULLEN

ambasadorių

SAMOA NEPRIKLAUSOMOSIOS VALSTYBĖS VADOVAS,

Tau'ili'ili Uili MEREDITH

ambasadorių

SAN TOMÉ IR PRINSIPĖS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Horácio FERNANDES DA FONSECA PURVIS

laikinąjį reikalų patikėtinį

SENEGALO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Saliou CISSE

ambasadorių

SEIŠELIŲ RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Patrick PILLAY

užsienio reikalų ministrą

SIERA LEONĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Mohamed B. DARAMY

Vystymosi ir ekonomikos planavimo ministrą

JOS DIDENYBĖ SALIAMONO SALŲ KARALIENĖ,

Fredrick FONO

nacionalinio planavimo ir pagalbos koordinavimo ministrą

PIETŲ AFRIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Mosibudi MANGENA

mokslo ir technologijų ministrą

SUDANO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Ali Yousif AHMED

ambasadorių

SURINAMO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Maria E. LEVENS

užsienio reikalų ministrę

JO DIDENYBĖ SVAZILENDO KARALYSTĖS KARALIUS,

Clifford Sibusiso MAMBA

Užsienio reikalų ir prekybos ministerijos vyriausiąjį sekretorių

TANZANIJOS JUNG TINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Festus B. LIMBU, Parlamento narį

finansų ministro pavaduotoją

ČADO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Abderahim Yacoub NDIAYE

ambasadorių

RYTŲ TIMORO DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

José António AMORIM DIAS

ambasadorių

Misijos Europos Sąjungoje vadovą

TOGO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Gilbert BAWARA

ministrą prie valstybės ministro,

užsienio reikalų ir Afrikos integracijos ministro, atsakingo už bendradarbiavimą

JO DIDENYBĖ TONGOS KARALIUS TAUFU'AHU TUPOU IV,

Paul MALIN

EB Komisijos Vystymosi generalinio direktorato padalinio vadovą

TRINIDADO IR TOBAGO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Diane SEUKERAN

Prekybos ir pramonės ministerijos valstybės ministrę

JOS DIDENYBĖ TUVALU KARALIENĖ,

Paul MALIN

EB Komisijos Vystymosi generalinio direktorato padalinio vadovą

UGANDOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Deo K. RWABITA

ambasadorių

VANUATU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

Sato KILMAN

Ministro Pirmininko pavaduotoją ir užsienio reikalų ministrą

ZAMBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

Felix CHIBOTA MUTATI

finansų ir nacionalinio planavimo ministro pavaduotoją

ZIMBABVĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

Gift PUNUNGWE

ambasadorių

KURIE, pasikeitę tinkamai įformintais ir patvirtintais įgaliojamaisiais raštais,

SUSITARĖ:

VIENINTELIS STRAIPSNIS

Remiantis 95 straipsnyje nustatyta tvarka Kotonu susitarimas iš dalies keičiamas šiomis nuostatomis:

A. PREAMBULĖ

1. Po aštuntosios konstatuojamosios dalies, prasidedančios „MANYDAMOS, kad Jungtinių Tautų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija...“, įterpiamos šios konstatuojamosios dalys:

„DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS, kad už tarptautinei bendruomenei svarbius sunkiausius nusikaltimus būtina bausti bei, imantis priemonių nacionaliniu mastu ir didinant pasaulinį bendradarbiavimą, užtikrinti veiksmingą patraukimą baudžiamojon atsakomybėn;

MANYDAMOS, kad Tarptautinio baudžiamojo teismo įsteigimas ir veiksmingas veikimas yra svarbus taikos ir tarptautinio teisingumo veiksnys;”.

2. Dešimtoji konstatuojamoji dalis, prasidedanti „MANYDAMOS, kad plėtros uždaviniai ir principai...“, pakeičiama taip:

„MANYDAMOS, kad 2000 m. Jungtinių Tautų Generalinėje asamblėjoje priimtoje Tūkstantmečio deklaracijoje numatyti Tūkstantmečio plėtros tikslai, ypač didelio skurdo ir alkio išnaikinimas, bei Jungtinių Tautų konferencijų metu suderinti plėtros tikslai ir principai, rodo plėtros kryptį ir privalo sietis su šiuo Susitarime aptariamu AKR-ES bendradarbiavimu;”.

B. KOTONU SUSITARIMO STRAIPSNIAI

1. 4 straipsnio įvadinė dalis pakeičiama taip:

„AKR valstybės visiškai savarankiškai nustato savo ekonomikos ir visuomenės plėtros principus, strategijas ir modelius. Kartu su Bendrija jos nustato pagal šį Susitarimą numatytas bendradarbiavimo programas. Tačiau šalys pripažįsta nevalstybinių dalyvių ir decentralizuotų vietos institucijų papildomą vaidmenį ir jų įnašą į plėtros procesą galimybes. Šiuo tikslu ir šiame Susitarime nustatytais sąlygomis nevalstybiniai dalyviai ir decentralizuotos vietos institucijos, jei reikia.”.

2. 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Šio dialogo tikslas - keistis informacija, skatinti abipusį supratimą, palengvinti abiem šalims priimtinių prioritetų ir bendrų darbotvarkių nustatymą, visų pirma pripažįstant esamus ryšius tarp santykių tarp šalių skirtingų aspektų ir įvairias šiame Susitarime nustatytas bendradarbiavimo sritis. Dialogas palengvins šalių konsultacijas tarptautinių forumų metu. Dialogu taip pat turėtų būti siekiama išvengti situacijų, kai vienai šaliai gali pasirodyti esant būtina taikyti 96 ir 97 straipsniuose numatytas konsultavimosi procedūras.”;

b) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Dialogas vykdomas lanksčiai. Atsižvelgiant į būtinybę, dialogas yra formalus ar neformalus ir vykdomas institucinėje struktūroje, įskaitant AKR grupę, Jungtinę parlamentinę asamblėją, ar už jos ribų, yra atitinkamos formos ir vyksta atitinkamu lygiu, įskaitant regioninį, subregioninį ir nacionalinį lygius.”;

c) įterpiama ši dalis:

„6a. Jei reikia ir siekiant išvengti situacijų, kai vienai Šaliai gali pasirodyti esant būtina taikyti 96 straipsnyje numatytą konsultavimosi procedūrą, dialogas dėl esminių elementų turi būti sistemingas ir formalizuotas pagal VII priede išdėstytas sąlygas.”.

3. 9 straipsnio pavadinimas pakeičiamas taip:

„Esminiai elementai dėl žmogaus teisių, demokratijos principų ir teisinės valstybės bei pagrindinis elementas dėl gero valdymo”.

4. 11 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši dalis:

„3a. Šalys, vykdydamos tarptautinėmis konvencijomis ir priemonėmis priisiimus įsipareigojimus bei atitinkamus teisės aktus ir tvarką, taip pat įsipareigoja bendradarbiauti siekdamos užkirsti kelią savanaudiškai veiklai.“;

b) pridedama ši dalis:

„6. Siekdamos sustiprinti taiką ir tarptautinį teisingumą, šalys dar kartą patvirtina savo apsisprendimą:

- pasidalinti patirtimi dėl teisinio pertvarkymo, būtino norint ratifikuoti ir įgyvendinti Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą, bei
- vadovaujantis tarptautine teise ir deramai atsižvelgiant į Romos statutą, kovoti su tarptautiniu nusikalstamumu.

Šalys siekia tolesnių veiksmų, skirtų Romos statutui ir su juo susijusioms priemonėms ratifikuoti ir įgyvendinti.“.

5. Įterpiami šie straipsniai:

„11a straipsnis

Kova su terorizmu

Šalys dar kartą griežtai pasmerkia visus teroristinius veiksmus ir įsipareigoja įveikti terorizmą bendradarbiaudamos tarptautiniu mastu ir veikdamos pagal JT Chartiją ir tarptautinę teisę, atitinkamas konvencijas ir priemones ir visų pirma įgyvendindamos JT Saugumo Tarybos rezoliucijas Nr. 1373 ir Nr. 1456 bei kitas svarbias JT rezoliucijas. Šiuo tikslu šalys susitaria apsikeisti:

- informacija apie teroristų grupuotes ir jas remiančius tinklus; ir
- nuomonėmis dėl pasipriešinimo teroro aktams priemonių ir būdų, įskaitant techninę ir apmokymų sritį, bei patirtimi, susijusia su terorizmo prevencija.

11b straipsnis

Bendradarbiavimas kovojant su masinio naikinimo ginklų platinimu

1. Šalys mano, kad masinio naikinimo ginklų platinimas bei jų tiekimo būdai tiek valstybiniais, tiek nevalstybiniais dalyviams kelia vieną iš rimčiausių grėsmių tarptautiniam stabilumui ir saugumui.

Todėl Šalys susitaria bendradarbiauti ir prisidėti priešinantis masinio naikinimo ginklų platinimui ir tiekimo būdams, pilnai laikydamosi ir nacionaliniu mastu įgyvendindamos priimtus įsipareigojimus pagal tarptautines nusiginklavimo ir neplatinimo sutartis ir susitarimus bei kitus svarbius tarptautinius įsipareigojimus.

Šalys sutinka, kad ši nuostata yra svarbiausias šio Susitarimo elementas.

2. Be to, šalys susitaria bendradarbiauti ir prisidėti siekiant ginklų neplatinimo:
  - imdamosi veiksmų pasirašyti, ratifikuoti visus kitus svarbius tarptautinius dokumentus, arba, jei reikia, prisijungti prie jų bei visiškai juos įgyvendinti;
  - sukurdamos veiksmingą šalies eksporto valdymo sistemą, padedančią kontroliuoti su masinio naikinimo ginklais susijusių prekių eksportą ir tranzitą, įskaitant galutinės masinio naikinimo ginklų paskirties dvejetainio panaudojimo technologijų kontrolę ir užtikrinančią veiksmingas sankcijas už eksporto kontrolės taisyklių pažeidimus.

Finansinė ir techninė pagalba bendradarbiavimo kovojant su terorizmu srityje bus finansuojama iš papildomų išteklių, o ne iš išteklių, skirtų AKR-EB plėtrai ir bendradarbiavimui finansuoti.

3. Šalys susitaria vesti nuolatinį politinį dialogą, lydintį ir sutvirtinantį šiuos elementus.

4. Jei, įgyvendinus sustiprintą šalių politinį dialogą, kuri nors Šalis, ypač gavusi informaciją iš TATENA, Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) ar kitų svarbių daugiašalių institucijų pateiktų ataskaitų, mano, kad kita Šalis neįvykdė įsipareigojimo, susijusio su šio straipsnio 1 dalyje minėtu masinio naikinimo ginklų neplatiniu, išskyrus ypatingos skubos atvejus, kitai Šaliai bei AKR ir ES Ministrų Taryboms ji pateikia visą susijusią informaciją, būtiną nuodugniam padėties tyrimui atlikti siekiant surasti Šalims priimtina sprendimą. Šiuo tikslu ji kviečia kitą Šalį surengti konsultacijas, nukreiptas į priemones, kurių ėmėsi ar imsis atitinkama Šalis padėčiai ištaisyti.

5. Konsultacijos rengiamos sprendimui surasti tinkamiausiu lygiu ir forma.

Konsultacijos prasideda ne vėliau kaip po 30 dienų nuo pakvietimo ir trunka bendru susitarimu nustatytą laikotarpį atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir sunkumą. Bet kuriuo atveju konsultacijų dialogas trunka ne ilgiau negu 120 dienų.

6. Jei konsultacijomis nepavyksta rasti abiem Šalims priimtino sprendimo, jei konsultacijų atsisakoma arba ypatingos skubos atvejais, gali būti imamasi atitinkamų priemonių. Šios priemonės panaikinamos iškart, kai nebelieka jų taikymą lėmusių priežasčių“.

6. 23 straipsnis papildomas šiuo punktu:

„l) tradicinių žinių skatinimas.“.

7. 25 straipsnio 1 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) skatinti kovą su:

- ŽIV/AIDS, užtikrinant moterų seksualinės ir reprodukcinės sveikatos apsaugą ir moterų teises;
- kitomis su skurdu susijusiomis ligomis, ypač maliarija ir tuberkulioze;“.

8. 26 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) c ir d punktai pakeičiami taip:

- „c) padėti bendruomeninėms institucijoms suteikti vaikams galimybę plėtoti savo fizinį, psichologinį, socialinį ir ekonominį potencialą;
- d) vykdant reabilitacijos programas reintegruoti vaikus, pasibaigus konfliktui, į visuomenę; ir“;

b) pridedamas šis punktas:

- „e) skatinti aktyvų jaunų piliečių dalyvavimą visuomeniniame gyvenime ir studentų mainus bei AKR ir ES jaunimo organizacijų bendravimą.“.

9. 28 straipsnio įvadinė dalis pakeičiama taip:

„Bendradarbiaujant teikiama veiksminga pagalba siekiant įvykdyti tikslus ir prioritetus, kuriuos AKR valstybės nustatė regionų ir subregionų bendradarbiavimui ir integracijai, įskaitant bendradarbiavimą tarp regionų ir AKR valstybių viduje. Regionų bendradarbiavimas taip pat gali apimti AKR nepriklausančias besivystančias šalis, užjūrio šalis ir teritorijas bei atokiausius regionus. Tokiu būdu bendradarbiavimo rėmimu siekiama:”.

10. 29 straipsnio a punkto i papunktis pakeičiamas taip:

„i) regioninės integracijos institucijos ir organizacijos, kurias AKR valstybės įsteigė ar kuriose AKR valstybė dalyvauja, skatinančios regionų bendradarbiavimą ir integraciją, ir”.

11. 30 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Bendradarbiaujant taip pat remiamos bendradarbiavimo programos ir iniciatyvos tarp AKR valstybių ir jų viduje, įskaitant programas ir iniciatyvas, kuriose dalyvauja AKR nepriklausančios besivystančios šalys.”.

12. 43 straipsnio 4 dalis papildoma šia įtrauka:

„– informacijos ir komunikacijos technologijoms skirtų vietos resursų plėtra ir naudojimo skatinimas.”.

13. 58 straipsnis pakeičiamas taip:

„58 straipsnis

Teisė gauti finansavimą

1. Šie subjektai ar organai turi teisę gauti šiame Susitarime numatytą finansinę paramą:

- a) AKR valstybės;
- b) regioniniai ar tarpvalstybiniai organai, kuriems priklauso viena ar daugiau AKR valstybių, įskaitant AKR nepriklausančių valstybių narių institucijas, ir kurie yra šių AKR valstybių įgalioti; ir
- c) AKR valstybių ir Bendrijos įsteigti bendri organai, skirti tam tikriems konkrečioms tikslams pasiekti.

2. Pagal atitinkamos AKR valstybės ar valstybių susitarimą, finansinę paramą turi teisę gauti:

- a) AKR valstybių nacionalinės ir (arba) regioninės valstybinės ar pusiau valstybinės įstaigos ir departamentai, įskaitant parlamentus, pirmiausia jų finansų įstaigos ir plėtros bankai;
- b) AKR valstybių bendrovės, firmos ir kitos privačios organizacijos ir privatūs ūkio subjektai;
- c) Bendrijos valstybės narės įmonės, siekiant joms sudaryti sąlygas, naudojantis ir savo įnašais, pradėti produktyvius projektus AKR valstybės teritorijoje;

- d) AKR ar Bendrijos finansų tarpininkai, suteikiantys, skatinantys ir finansuojantys privačias investicijas AKR valstybėse;
- e) AKR valstybių ir Bendrijos decentralizuotos vietos valdžios institucijos; ir
- f) AKR grupei nepriklausančios besivystančios šalys, dalyvaujančios bendroje su AKR valstybėmis iniciatyvoje ar regioninėje organizacijoje.

3. AKR valstybių ir Bendrijos nevalstybiniai vietinio pobūdžio dalyviai atitinka reikalavimus šiame Susitarime numatyta finansinei paramai pagal nacionalinėse ir regioninėse orientacinėse programose nustatytą tvarką gauti.”.

14. 68 straipsnio 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. Paramos trumpalaikių eksporto pajamų svyravimų atveju tikslas – apsaugoti socialines ir ekonomines reformas ir politikos kryptis, kurias gali neigiamai paveikti pajamų sumažėjimas, ir ištaisyti neigiamą eksporto pajamų, ypač gaunamų už žemės ūkio ir kasybos produktus, nestabilumo poveikį.

3. Paskirstant panaudojimo metams numatytus išteklius, atsižvelgiama į ypatingą AKR valstybių ūkio priklausymą nuo eksporto, ypač žemės ūkio ir kasybos sektoriuose. Todėl mažiausiai išsivysčiusioms, neturinčioms išėjimo į jūrą, esančioms saloje, pokonfliktinėms ar stichinę nelaimę patyrusioms AKR valstybėms taikomas palankesnis režimas.“.

15. 89 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Imamasi konkrečių veiksmų, siekiant paremti esančių saloje AKR valstybių pastangas, nukreiptas naujų ir sunkiai įveikiamų ekonomikos, socialinių ir ekologinių iššūkių sukeltam pažeidžiamumui sustabdyti ir panaikinti. Šiais veiksmais siekiama padaryti pažangą įgyvendinant nedidelių esančių saloje besivystančių valstybių tvarios plėtros prioritetus, skatinant suderintą požiūrį į jų ekonominį augimą ir žmogaus raidą.“.

16. 96 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši dalis:

„1a. Abi šalys susitaria, prieš pradėdamos šio straipsnio 2 dalies a punkte numatytas konsultacijas, išnaudoti visas įmanomas 8 straipsnyje numatyto dialogo galimybes, išskyrus ypatingos skubos atvejus.“;

b) 2 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) Jei, nepaisant politinio dialogo dėl esminių elementų, kaip numatyta 8 straipsnyje ir šio straipsnio 2 dalyje, kuri nors Šalis mano, kad kita Šalis nevykdo pareigos, susijusios su pagarba 9 straipsnio 2 dalyje minėtoms žmogaus teisėms, demokratijos principams ir teisinei valstybei, išskyrus ypatingos skubos atvejus, kitai Šaliai ir Ministrų Tarybai ji pateikia visą susijusią informaciją, būtiną nuodugniai padėties tyrimui atlikti siekiant surasti Šalims priimtina sprendimą. Todėl ji pakviečia kitą Šalį surengti konsultacijas, nukreiptas į priemones, kurių ėmėsi ar imsis atitinkama šalis padėčiai ištaisyti pagal VII priedą.“

Konsultacijos turi būti rengiamos sprendimui surasti tinkamiausiu lygiu ir forma.

Konsultacijos prasideda ne vėliau kaip po 30 dienų nuo pakvietimo ir trunka abipusiu susitarimu nustatytą laikotarpį atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir sunkumą. Bet kuriuo atveju, konsultacijų dialogas trunka ne ilgiau kaip 120 dienų.

Jei konsultacijos nepadeda priimti abiem Šalims priimtino sprendimo, jei konsultacijų atsisakoma arba ypatingos skubos atvejais, gali būti imamasi atitinkamų priemonių. Šios priemonės panaikinamos iškart, kai nebelieka jų taikymą lėmusių priežasčių.“.

17. 97 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Tokiais atvejais bet kuri Šalis gali pakviesti kitą Šalį pradėti konsultacijas. Tokios konsultacijos prasideda ne vėliau kaip po 30 dienų nuo pakvietimo, o konsultacijų dialogas trunka ne ilgiau kaip 120 dienų.“.

18. 100 straipsnis pakeičiamas taip:

„100 straipsnis
Tekstų statusas

„Prie šio Susitarimo pridėti protokolai ir priedai yra neatskiriama jo dalis. Ministrų Taryba, remdamasi AKR ir EB bendradarbiavimo dėl plėtros finansavimo komiteto rekomendacija, gali apsvarstyti, peržiūrėti ir (arba) pakeisti Ia, II, III, IV ir VI priedus.

Šis Susitarimas, sudarytas dviem egzemplioriais anglų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, slovaku, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis, kurio visi tekstai yra autentiški, deponuojamas Europos Sąjungos Tarybos generalinio sekretoriato ir AKR valstybių sekretoriato archyvuose, ir abu sekretoriatai pateikia patvirtintą jo kopiją kiekvienos Susitariančiosios valstybės vyriausybei.“.

C. PRIEDAI

1. I priedas papildomas šiuo punktu:

„9. Nukrypstant nuo šio Susitarimo 58 straipsnio, 90 milijonų EUR suma pervedama į vidinį AKR paketą pagal 9-ąjį EPF. Ši suma gali būti skiriama finansų decentralizavimui 2006–2007 m. ir ją tiesiogiai administruoja Komisija.“.

2. Įterpiamas šis priedas:

„Ia PRIEDAS

Daugiametė bendradarbiavimo finansavimo programa pagal šį susitarimą

1. Įgyvendinant šiame susitarime nustatytus tikslus, laikotarpiu, prasidedančiu 2005 m. kovo 1 d., daugiametė bendradarbiavimo finansavimo programa apima nuo 2008 m. sausio 1 d. galiojančius įsipareigojimus penkerių ar šešerių metų laikotarpiui.

2. Šiuo naujuoju laikotarpiu Europos Sąjungos pagalba AKR valstybėms išlieka mažiausiai tokia pati kaip 9-ojo EPF pagalba, neįskaitant likučio ir įvertinant, remiantis Bendrijos sąmata, infliacijos poveikį, augimą Europos Sąjungoje bei 10 naujų valstybių narių įstojimą 2004 m.

3. Sprendimus dėl bet kokių daugiametės finansavimo programos ar atitinkamų susitarimo dalių pakeitimų, nukrypstant nuo šio susitarimo 95 straipsnio, priima AKR-EB Ministrų Taryba.“.

3. II priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Toliau nurodytais atvejais paprastosios paskolos gali būti pratęstos koncesinėmis sąlygomis:

a) infrastruktūriniais projektams, kurie yra būtini privataus sektoriaus plėtrai, mažiausiai išsivysčiusiose šalyse, pokonfliktinėse arba stichinę nelaimę patyrusiose šalyse – kitose nei nurodytos aa punkte. Tokiu atveju paskolų palūkanų norma sumažinama 3 %;

- aa) infrastruktūriniais komercinių visuomeninių subjektų vykdomiems projektams, kurie yra būtini privataus sektoriaus plėtrai šalyse, kuriose taikomos ribojančios skolinimosi sąlygos pagal labiausiai išsiskolinusių neturtingų šalių (HIPC) iniciatyvą ar kitas tarptautines skolos tvarumo programas. Tokiais atvejais, Bankas siekia sumažinti vidutinės finansavimo išlaidas, naudodamas atitinkamą bendrą finansavimą su kitais pagalbos teikėjais. Jeigu tai neįmanoma, paskolos palūkanų norma gali būti sumažinta atitinkamu dydžiu, kad atitiktų HIPC iniciatyvos ir naujos tarptautinės skolos tvarumo programos reikalavimus;
- b) projektams, kurie yra susiję su restruktūrizavimo operacijomis vykdant privatizavimą, arba projektams, susijusiems su didelėmis socialinėmis arba aplinkos apsaugos išmokomis, kurias galima aiškiai nurodyti. Tokiais atvejais paskolos gali būti teikiamos taikant tokią palūkanų normos subsidiją, kurios dydis ir forma nustatomi atsižvelgiant į konkrečias projekto charakteristikas. Tačiau palūkanų normos subsidija negali būti didesnė kaip 3 %.

Bet kuriuo atveju a ir b punktuose numatytais atvejais galutinė paskolų norma neturi būti mažesnė kaip 50% orientacinės normos.“;

- ii) 9 dalis pakeičiama taip:

„9. Palūkanų subsidijos gali būti kapitalizuotos arba gali būti naudojamos subsidijos forma. Siekiant sustiprinti su projektu susijusią techninę pagalbą AKR šalyse, palūkanų normos subsidijoms galima skirti iki 10 % biudžeto.“;

b) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Investicinės priemonės taikomos visuose ekonomikos sektoriuose siekiant paremti privačiu ir komerciniu pagrindu administruojamus valstybinio sektoriaus subjektus, įskaitant pajamas uždirbančias ekonomines ir technologines infrastruktūras, kurios yra labai svarbios privačiam sektoriui. Priemonės:

- (a) yra valdomos kaip atnaujinamos lėšos; be to, siekiama, kad jos būtų finansiškai subalansuotos. Jų operacijos vykdomos pagal su rinka susijusias sąlygas, ir jos neturi iškraipyti vietos rinkos bei pakeisti privačių finansavimo šaltinių;
- (b) remia AKR finansų sektorių ir, skatindamos ilgalaikių vietos išteklių mobilizavimą bei pritraukdamos užsienio privačius investuotojus bei skolintojus dalyvauti AKR valstybėse vykdomuose projektuose, veikia kaip katalizatorius;
- (c) prisiima dalį jomis finansuojamų projektų rizikos. Jų subalansuotą finansavimą užtikrina visa programa, o ne pavienė intervencija; ir
- (d) nukreipia lėšas per AKR šalies ir regionines institucijas bei programas, skatinančias mažų ir vidutinių įmonių (MVI) plėtrą.”;

ii) įterpiama ši dalis:

„1a. Bankui atlyginamos išlaidos, kurias jis patiria administruodamas investicinę priemonę. Pirmaisiais dvejais antrojo finansinio protokolo galiojimo metais šis atlyginimas sudaro iki 2 % bendros pradinės investicinės priemonės sumos per metus. Vėliau Banko atlyginimą sudarys nustatyto dydžio dalis – 0,5 % pradinės skiriamos sumos per metus ir kintanti dalis – iki 1,5 % AKR šalyse vykdomiems projektams finansuoti skirtų investicinės priemonės lėšų per metus. Atlyginimas finansuojamas iš investicinės priemonės.”;

c) 5 straipsnio b punktas pakeičiamas taip:

„b) mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) paprastųjų paskolų ir rizikos kapitalo finansavimo atveju, valiutos keitimo normos riziką paprastai kartu prisiima, pirma, Bendrija ir, antra, kitos susijusios šalys. Paprastai užsienio valiutos keitimo rizika turėtų būti prisiimama lygiomis dalimis; bei”;

d) įterpiami šie straipsniai:

„6a straipsnis

Metinės ataskaitos dėl investicinės priemonės teikimas

Už investicinę priemonę atsakingi ES valstybių narių atstovai, AKR valstybių atstovai, taip pat Europos investicijų bankas, Europos Komisija, ES Tarybos sekretoriatas ir AKR sekretoriatas kartą per metus susitinka aptarti klausimus, susijusius su investicinės priemonės parametrais, veikimu ir kryptimi.

6b straipsnis

Investicinės priemonės veikimo apžvalga

Bendras investicinės priemonės veikimas vertinamas atliekant bendrą peržiūrą finansinio protokolo galiojimo viduryje ir pabaigoje. Į šią apžvalgą galima įtraukti rekomendacijas dėl priemonės įgyvendinimo tobulinimo.“.

4. IV priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 1 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) reikmės įvertinamos kriterijų, susijusių su pajamomis vienam gyventojui, gyventojų skaičiumi, socialiniais rodikliais ir išsiskolinimo dydžiu, negautomis eksporto pajamomis ir priklausomybe nuo eksporto pajamų, ypač žemės ūkio ir kasybos sektoriuose, pagrindu. Specialios sąlygos taikomos mažiausiai išsivysčiusioms AKR valstybėms, taip pat atsižvelgiama į esančių saloje ir neturinčių išėjimo į jūrą valstybių pažeidžiamumą. Be to, atsižvelgiama į konkrečius šalių, kuriose įvyko konfliktai ir stichinės nelaimės, sunkumus; ir”;

ii) pridedama ši dalis:

„5. Nepažeidžiant 5 straipsnio 7 dalyje numatytų nuostatų dėl peržiūrų, Bendrija gali skirti daugiau išteklių atitinkamai šaliai, atsižvelgiant į specifinius poreikius arba išskirtinius veiklos rezultatus.“;

b) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Gavusi pirmiau nurodytą informaciją, kiekviena AKR valstybė parengia ir pateikia Bendrijai preliminarios programos projektą, kuris remiasi jos plėtros uždaviniais ir prioritetais, kaip išdėstyta šalies paramos strategijoje, bei juos atitinka. Preliminarios programos projektas apima šiuos dalykus:

- a) pagrindinį sektorių, sektorius ar sritis, kurioms turėtų būti skirta didžiausia parama;
- b) tinkamiausias priemones ir operacijas siekiant pagrindinio sektoriaus, sektorių ar sričių tikslų ar uždavinių;
- c) išteklius atidėtus programoms ir projektams, kurie nepriskiriami pagrindiniam sektoriui (pagrindiniams sektoriams) ir / arba išsamų tokios veiklos aprašymą, taip pat nuorodą į išteklius, kurie turi būti naudojami kiekvieno iš šių elementų atžvilgiu;
- d) reikalavimus atitinkančių nevalstybinių dalyvių rūšių identifikavimą, kai finansavimas skiriamas pagal Ministrų Tarybos nustatytus kriterijus, išteklius, skirtus nevalstybiniams dalyviams, ir remtiną veiklą, kuri privalo būti ne pelno siekianti;

- e) pasiūlymus regioninėms programoms ir projektams; ir
  - f) rezervą draudimui nuo galimų reikalavimų atlyginti žalą, sąnaudų didėjimui ir draudiminiams įvykiams padengti.”;
- ii) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Preliminarios programos projektas yra nuomonių pasikeitimo tarp atitinkamos AKR valstybės ir Bendrijos dalykas. Preliminari programa patvirtinama bendru Komisijos, veikiančios Bendrijos vardu, ir atitinkamos AKR valstybės susitarimu. Patvirtinus šią programą, ji privaloma ir Bendrijai, ir atitinkamai valstybei. Ši preliminari programa pridedama prie šalies paramos strategijos ir joje taip pat pateikiama informacija apie:

- a) konkrečias ir aiškiai identifikuotas operacijas, ypač tas, dėl kurių gali būti įsipareigota iki kitos peržiūros;
- b) preliminarios programos įgyvendinimo ir peržiūros grafiką, taip pat įsipareigojimų ir išmokėjimų grafiką; ir
- c) peržiūros parametrus ir kriterijus.”;

iii) pridedama ši dalis:

„5. Kai AKR valstybė atsiduria kritinėje padėtyje po įvykusių karų ar kitų konfliktų arba susiklosčius ypatingoms aplinkybėms, kurių pasekmės trukdo nacionaliniam įgaliojimus suteikiančiam pareigūnui eiti savo pareigas, Komisija gali pati naudoti ir valdyti išteklius specialiai paramai, skirtus šiai valstybei pagal 3 straipsnį. Ši speciali parama gali būti skiriama politikai, skatinančiai taiką, konfliktų valdymą ir sprendimą, paramai po konflikto, įskaitant institucinį stiprinimą, ir ekonominio bei socialinio vystymosi veiklai, ypač atsižvelgiant į pačių jautriausių gyventojų grupių poreikius. Komisija ir atitinkama AKR valstybė grįžta prie įprastinio valdymo ir procedūrų, kai tik atkuriamas už bendradarbiavimą atsakingų valdžios institucijų gebėjimas tai vykdyti.“;

c) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) visame straipsnyje žodis „Delegacijos vadovas“ pakeičiamas žodžiu „Komisija“;

ii) 4 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) programas ir projektus, kurie nepriskiriami pagrindiniam sektoriui (pagrindiniams sektoriams);“;

iii) 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Atlikus tarpines ir galutines peržiūras, Komisija Bendrijos vardu, atsižvelgdama į atitinkamos AKR valstybės esamas reikmes ir veiklos rezultatus, gali patikslinti išteklių paskirstymą.“;

d) 6 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Regioninis bendradarbiavimas apima operacijas, kuriose dalyvauja ir iš kurių turi naudos:

- a) dvi arba daugiau, arba visos AKR valstybės bei ne AKR besivystančios šalys, dalyvaujančios šiose operacijose; ir (arba)
- b) regioninis organas, kurio nariais yra bent dvi AKR valstybės, net kai jį sudaro ir ne AKR šalys.“;

e) 9 straipsnis pakeičiamas taip:

„9 straipsnis

Išteklių paskirstymas

1. Laikotarpio, kuriam taikomas finansinis protokolai, pradžioje, kiekvienas regionas gauna iš Bendrijos informaciją apie išteklių, iš kurių jis gali turėti naudos penkerių metų laikotarpiu, dydį. Preliminarus išteklių paskirstymas grindžiamas reikmių įvertinimu, regioninio bendradarbiavimo proceso pažanga ir perspektyvomis. Siekiant atitinkamo masto ir didinant veiksmingumą, regioniniai ir nacionaliniai fondai gali būti jungiami, kad būtų finansuojamos regioninės operacijos, turinčios aiškų nacionalinį komponentą.

2. Nepažeidžiant 11 straipsnio nuostatų dėl peržiūrų, Bendrija gali skirti daugiau išteklių atitinkamam regionui, atsižvelgiant į naujus poreikius arba išskirtinius veiklos rezultatus.”;

f) 10 straipsnio 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) programos ir projektai, leidžiantys šiuos tikslus pasiekti tiek, kiek jie buvo aiškiai identifikuoti, taip pat nuoroda į išteklius, kurie turi būti naudojami kiekvieno iš šių elementų atžvilgiu, bei jų įgyvendinimo grafikas.”;

g) 12 straipsnis pakeičiamas taip:

„12 straipsnis

Bendradarbiavimas tarp AKR valstybių

1. Laikotarpio, kuriam taikomas finansinis protokolas, pradžioje, Bendrija informuoja AKR Ministrų Tarybą apie regioninėms operacijoms skirtų lėšų dalį, kuri atidedama operacijoms, iš kurių daugelis arba visos AKR valstybės turi naudos. Tokios operacijos gali viršyti geografinės vietos sampratą.

2. Atsižvelgiant į naujus poreikius gerinant operacijų tarp AKR valstybių poveikį, Bendrija gali skirti daugiau išteklių bendradarbiavimui tarp AKR valstybių.”;

h) 13 straipsnis pakeičiamas taip:

„13 straipsnis

Finansavimo prašymai

1. Prašymus finansuoti regionines programas pateikia:

a) tinkamai įgaliotas regioninis organas arba organizacija; arba

b) atitinkamo regiono tinkamai įgaliotas subregioninis organas, organizacija arba AKR valstybė programavimo etape, jeigu ši operacija identifikuota regioninėje preliminarinioje programoje.

2. Prašymus finansuoti AKR valstybių programą pateikia:

- a) ne mažiau kaip 3 įgalioti regioniniai organai ar organizacijos, priklausančios skirtingiems geografiniams regionams, arba ne mažiau kaip dvi AKR valstybės iš kiekvieno iš trijų regionų; arba
- b) AKR Ministrų Taryba arba AKR Ambasadorių komitetas; arba
- c) tarptautinės organizacijos, tokios kaip Afrikos Sąjunga, vykdančios operacijas, kurios padeda siekti regioninio bendradarbiavimo ir integracijos tikslų, jeigu tam iš anksto pritaria AKR Ambasadorių komitetas.“;

i) 14 straipsnis pakeičiamas taip:

„14 straipsnis

Įgyvendinimo procedūros

1. Išbraukta.

2. Išbraukta.

3. Atsižvelgiant į regioninio bendradarbiavimo, įskaitant bendradarbiavimo tarp AKR valstybių, tikslus ir būdingąsias savybes, šioje srityje atliekamas operacijas tam tikrais atvejais reglamentuoja procedūros, taikomos bendradarbiavimui dėl plėtros finansavimo.

4. Pirmiausiai ir atsižvelgiant į 5 ir 6 dalis, finansuojant iš Fondo lėšų visas regionines programas ir projektus, Komisija ir vienas iš 13 straipsnyje minėtų subjektų sudaro:

- a) finansinį susitarimą, laikantis 17 straipsnio nuostatų; tokiu atveju, atitinkamas subjektas paskiria regioninį įgaliojimus suteikiantį pareigūną, kurio pareigos sutampa mutatis mutandis su nacionalinio įgaliojimus suteikiančio pareigūno pareigomis; arba
- b) dotacijų sutartį pagal 19a straipsnį, priklausomai nuo operacijos pobūdžio, kai atitinkamas subjektas, ne AKR valstybė, yra atsakingas už programos arba projekto įgyvendinimą.

5. Finansuojant iš Fondo lėšų programas ir projektus, dėl kurių finansavimo prašymus pateikė tarptautinės organizacijos pagal 13 straipsnio 2 dalies c punktą, sudaroma dotacijų sutartis.

6. Fondo lėšomis finansuojamas programas ir projektus, dėl kurių finansavimo prašymus pateikė AKR Ministrų Taryba arba AKR Ambasadorių komitetas, įgyvendina arba AKR sekretoriatas, ir tokiu atveju finansinis susitarimas yra sudaromas tarp Komisijos ir sekretoriato, laikantis 17 straipsnio nuostatų, arba Komisija, priklausomai nuo operacijos pobūdžio.“;

j) 3 skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip:

„ĮVERTINIMAS IR FINANSAVIMAS“;

k) 15 straipsnis pakeičiamas taip:

„15 straipsnis

Programų ir projektų identifikavimas, rengimas ir įvertinimas

1. Programos ir projektai, kurias pristatė atitinkama AKR valstybė, vertinamos bendrai. AKR-EB Bendradarbiavimo dėl plėtros finansavimo komitetas rengia bendrąsias gaires ir kriterijus vertinant programas ir projektus. Šios programos ir projektai paprastai yra daugiamečiai ir gali būti sudaryti iš konkrečioje srityje atliekamų riboto masto operacijų.
2. Programų ir projektų dokumentuose, kurie rengiami ir teikiami finansavimui gauti, turi būti nurodyta visa informacija, būtina vertinant programas ar projektus arba, jeigu programos ir projektai nebuvo išsamiai apibrėžti, pateikti jų išsamų aprašymą, kuris būtinas, kad jie būtų įvertinti.
3. Vertinant programas ir projektus atsižvelgiama į nacionalinių žmogiškųjų išteklių apribojimus ir užtikrinama tokių išteklių skatinimui palanki strategija. Taip pat atsižvelgiama į konkrečias kiekvienos AKR valstybės charakteristikas ir apribojimus.

4. Programos ir projektai, kuriuos turi įgyvendinti pagal šį Susitarimą reikalavimus atitinkantys nevalstybiniai dalyviai, gali būti vertinami vien tik Komisijos ir joms įgyvendinti sudaromos dotacijų sutartys tarp Komisijos ir nevalstybinių dalyvių pagal 19a straipsnį. Šis įvertinimas atliekamas laikantis 4 straipsnio 1 dalies d punkto dėl reikalavimus atitinkančių dalyvių rūšių ir remtinės veiklos rūšių. Komisija, tarpininkaujant delegacijos vadovui, informuoja nacionalinį įgaliojimus suteikianti pareigūną apie tokiu būdu skirtas dotacijas.”;

l) 16 straipsnis pakeičiamas taip:

„16 straipsnis

Finansavimo pasiūlymas ir sprendimas

1. Įvertinimo išvados sutrumpintai išdėstomos finansavimo pasiūlyme, kurio galutinę redakciją parengia Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su atitinkama AKR valstybe.

2. Išbraukta.

3. Išbraukta.

4. Komisija Bendrijos vardu perduoda savo sprendimą dėl finansavimo atitinkamai AKR valstybei per 90 dienų nuo galutinės finansavimo pasiūlymo redakcijos parengimo datos.

5. Jeigu Komisija Bendrijos vardu nepatvirtina finansavimo pasiūlymo, atitinkama AKR valstybė nedelsiant informuojama apie tokio sprendimo priežastis. Tokiu atveju atitinkamos AKR valstybės atstovai gali per 60 dienų paprašyti, kad:

- a) dalykas būtų perduotas AKR-EB Bendradarbiavimo dėl plėtros finansavimo komitetui, įsteigtam pagal šį Susitarimą; arba
- b) juos išklausių Bendrijos atstovai.

6. Po tokių svarstymų Komisija Bendrijos vardu priima galutinį sprendimą, patvirtinantį arba atmetantį finansavimo pasiūlymą. Iki bet kokio sprendimo priėmimo atitinkama AKR valstybė gali perduoti Komisijai bet kokius faktus, kurie gali būti reikalingi papildant Komisijos turimą informaciją.”;

m) 17 straipsnis pakeičiamas taip:

„17 straipsnis

Finansinis susitarimas

1. Išskyrus tuos atvejus, kai šiame Susitarime numatoma kitaip, kiekvienai Fondo ištekliams finansuojamai programai ar projektui sudaromas finansinis susitarimas tarp Komisijos ir atitinkamos AKR valstybės.

2. Finansinis susitarimas sudaromas tarp Komisijos ir atitinkamos AKR valstybės per 60 dienų po Komisijos Bendrijos vardu priimto sprendimo. Finansiniame susitarime:

- a) visų pirma nurodomi duomenys apie Bendrijos finansinį įnašą, finansavimo tvarka ir sąlygos, bendrosios ir specialiosios nuostatos, susijusios su atitinkama programa ar projektu; ir
- b) numatomas tinkamas atidėjimas asignavimams padengiant sąnaudų padidėjimą ir nenumatytus atvejus.

3. Bet kuris nenumatytas likutis, atsiradęs po programų ir projektų sąskaitų uždarymo, atitenka atitinkamai AKR valstybei ar valstybėms.”;

n) 18 straipsnis pakeičiamas taip:

„18 straipsnis

Sąnaudų perviršis

1. Jeigu manoma, kad sąnaudų perviršis gali būti didesnis už finansiniame susitarime nurodytą numatytą finansavimą, nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas praneša apie tai Komisijai, prašydamas jos išankstinio sutikimo dėl priemonių, kurių jis ketina imtis, kad būtų padengtas sąnaudų perviršis, sumažinant programos ar projekto apimtį arba prašant pasinaudoti nacionaliniais ar kitais Bendrijai nepriklausančiais ištekliais.

2. Jeigu neįmanoma sumažinti programos ar projekto apimtį arba perviršio padengti kitais ištekliais, Komisija Bendrijos vardu ir nacionalinio įgaliojimus suteikiančio pareigūno pagrįstu prašymu gali priimti sprendimą dėl papildomo nacionalinės preliminarios programos finansavimo.”;

o) 19 straipsnis pakeičiamas taip:

„19 straipsnis

Finansavimas atgaline data

1. Užtikrinant, kad programa būtų pradėta vykdyti laiku, kad būtų išvengta spragų projektų sekoje ir kad nebūtų jokių uždelsimų, AKR valstybės, užbaigus projekto įvertinimą ir prieš sprendimo dėl finansavimo priėmimą, gali iš anksto finansuoti veiklos rūšis, susijusias su programų vykdymo pradėjimu, parengiamuoju ir sezoniniu darbu, ilgalaikiais įrangos užsakymais, taip pat einamosiomis operacijomis. Tokios išlaidos turi atitikti šiame susitarime numatytas procedūras.

2. Visos 1 dalyje minėtos išlaidos turi būti paminėtos finansavimo pasiūlyme ir negali prieštarauti Komisijos sprendimui dėl finansavimo, priimtam Bendrijos vardu.

3. AKR valstybės išlaidos, patirtos laikantis šios nuostatos, finansuojamos atgaline data pagal programą ir projektą, kai tik pasirašomas finansinis susitarimas.”;

p) 4 skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip:

„ĮGYVENDINIMAS“;

q) įterpiami šie straipsniai:

„19a straipsnis

Įgyvendinimo priemonės

1. Fondo lėšomis finansuojamų programų ir projektų, kurių finansinį įgyvendinimą užtikrina Komisija, vykdymas paprastai atliekamas šiomis priemonėmis:

a) viešųjų pirkimų sutarčių sudarymas;

b) subsidijų skyrimas;

c) tiesioginis darbo atlikimas;

d) tiesioginiai išmokėjimai teikiant paramą biudžetui, sektorių programoms, paramą skolai sumažinti bei paramą trumpalaikių eksporto pajamų svyravimų atveju.

2. Šiame priede viešųjų pirkimų sutartys - tai rašytinės formos ir atlygintinės sutartys, kad už tam tikrą kainą būtų tiekiamas kilnojamas turtas, vykdomi darbai ar teikiamos paslaugos.

3. Šiame priede subsidijos reiškia tiesioginius neatlygintinus finansinius įnašus, skirtus finansuoti:

- a) veiklai, kuria siekiama įgyvendinti šiame susitarime arba pagal šį susitarimą patvirtintoje programoje ar projekte numatytą tikslą; arba
- b) tokio tikslo siekiančio organo veiklą.

Subsidijos turi būti pagrįstos rašytine sutartimi.

19b straipsnis

Atviras konkursas su galiojimo sustabdymo išlyga

Užtikrinant, kad projektas būtų pradėtas vykdyti laiku, AKR valstybės, visais tinkamai pagrįstais atvejais ir susitarusios su Komisija, gali tada, kai projekto įvertinimas bus atliktas, ir iki tol, kol bus priimtas sprendimas dėl finansavimo, paskelbti atvirą konkursą visų rūšių viešiesiems pirkimams, įtraukiant galiojimo sustabdymo išlygą. Ši nuostata turi būti nurodyta finansavimo pasiūlyme.”;

r) 20 straipsnis pakeičiamas taip:

„20 straipsnis

Atitikimas reikalavimams

Išskyrus atvejus, kai taikoma išimtis pagal 22 straipsnį ir nepažeidžiant 26 straipsnio nuostatų:

- 1) viešųjų pirkimų procedūrose ir dotacijų skyrimo procedūrose, finansuojamose iš Fondo išteklių, gali dalyvauti visi AKR valstybių ir Bendrijos valstybių narių fiziniai ir juridiniai asmenys;
- 2) tiekiamos prekės ir medžiagos, įsigytos pagal sutartį, kuri finansuojama iš Fondo išteklių, turi būti reikalavimus atitinkančios valstybės kilmės, kaip apibrėžta 1 dalyje. Tokiu būdu, sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“ apibrėžimas yra vertinamas atsižvelgiant į tarptautinius susitarimus šioje srityje ir todėl Bendrijos kilmės statusą turinčius produktus taip pat reikėtų laikyti užjūrio departamentų, teritorijų ir šalių kilmės statusą turinčiais produktais;
- 3) viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose, finansuojamose iš Fondo išteklių, gali dalyvauti tarptautinės organizacijos;
- 4) kai finansuojama operacija, kuri įgyvendinama tarpininkaujant tarptautinei organizacijai, viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose gali dalyvauti visi fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys 1 dalies reikalavimus, bei visi fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys šios organizacijos reglamento reikalavimus, siekiant užtikrinti lygias galimybes visiems paramos pagalbos teikėjams. Tos pačios taisyklės taikomos tiekiamoms prekėms ir medžiagoms;

- 5) kai finansuojama operacija, kuri įgyvendinama kaip regioninė iniciatyva, viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose gali dalyvauti visi fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys 1 dalies reikalavimus, bei visi atitinkamoje iniciatyvoje dalyvaujančios valstybės fiziniai ir juridiniai asmenys. Tos pačios taisyklės taikomos tiekiamoms prekėms ir medžiagoms;
- 6) kai finansuojama operacija, kuri yra bendrai finansuojama su trečiąja valstybe, viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose gali dalyvauti visi fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys 1 dalies reikalavimus, bei visi atitinkamos trečiosios valstybės taisyklės atitinkantys fiziniai ir juridiniai asmenys. Tos pačios taisyklės taikomos tiekiamoms prekėms ir medžiagoms.“;
- s) 22 straipsnis pakeičiamas taip:

„22 straipsnis

Išimtys

1. Išskirtiniais tinkamai pagrįstais atvejais trečiųjų šalių fiziniams ir juridiniams asmenims, neatitinkantiems 20 straipsnio reikalavimų, gali būti leista dalyvauti viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose, kurias finansuoja Bendrija, atitinkamų AKR valstybių pagrįstu prašymu. Atitinkamos AKR valstybės kiekviena proga pateikia Komisijai informaciją, kurios reikia sprendžiant dėl tokios išimties, visų pirma specialų dėmesį kreipiant į šiuos dalykus:

- a) atitinkamos AKR valstybės geografinę vietą;

- b) rangovų, tiekėjų ir konsultantų iš valstybių narių ir AKR valstybių konkurencingumą;
- c) reikalingumą išvengti pernelyg padidėjusių sutarties vykdymo sąnaudų;
- d) su transportu susijusius sunkumus ar uždelsimus, atsiradusius dėl pristatymo laiko, ar kitas panašias problemas;
- e) vietos sąlygomis tinkamiausias ir geriausias technologijas;
- f) ypatingos nepaprastosios padėties atveju;
- g) produktų ir paslaugų buvimą atitinkamoje rinkoje.

2. Projektams, finansuojamiems iš investicinės priemonės, taikomos Europos investicijų banko viešųjų pirkimų taisyklės.”;

- t) 24 straipsnis pakeičiamas taip:

„24 straipsnis

Tiesioginis darbo atlikimas

1. Tiesioginio darbo operacijų atveju programos ir projektai įgyvendinami per atitinkamos valstybės ar valstybių valstybines arba pusiau valstybines agentūras arba departamentus, arba jas įgyvendina už operacijos vykdymą atsakingas juridinis asmuo.

2. Bendrija prisideda padengiant atitinkamo departamento sąnaudas, teikdama įrangą ir (arba) medžiagas, kurių jis neturi, ir/arba išteklius, kad jis galėtų samdytis papildomus reikalingus darbuotojus, kaip atitinkamų AKR valstybių arba kitų AKR valstybių ekspertus. Bendrijos dalyvavimas padengia tik tas sąnaudas, kurios atsiranda taikant papildomas priemones ir patiriant laikinas išlaidas, susijusias su vykdymu, jeigu jis atliekamas pagal tam tikro projekto reikalavimus.

3. Programų, įgyvendinančių tiesioginio darbo operacijas, sąmatos turi atitikti Bendrijos taisykles, procedūras ir norminius dokumentus, kuriuos parengė Komisija ir kurie galioja atitinkamų programų sąmatų tvirtinimo metu.”;

u) 26 straipsnis pakeičiamas taip:

„26 straipsnis

Preferencijos

1. Imamasi priemonių, kurios skatintų AKR valstybių fizinių ir juridinių asmenų kuo platesnį dalyvavimą vykdant Fondo finansuojamas sutartis tam, kad galima būtų optimizuoti tų valstybių fizinius ir žmogiškuosius išteklius. Tuo tikslu:

a) kalbant apie prekių pirkimo sutartis, nesvarbu, kokia tų prekių vertė, AKR valstybių konkurso dalyviams, siūlanties AKR kilmės prekių, kurių vertė ne mažesnė kaip 50 % kontrakto vertės, taikoma 10% kainos preferencija tais atvejais, kai lyginami lygiavertės ekonominės, techninės ir administracinės kokybės konkursai;

- b) kalbant apie prekių pirkimo sutartis, nesvarbu, kokia tų prekių vertė, AKR valstybių konkurso dalyviams, siūlantiesiems AKR kilmės prekių, kurių vertė ne mažesnė kaip 50% kontrakto vertės, taikoma 15% kainos preferencija tais atvejais, kai lyginami lygiavertės ekonominės, techninės ir administracinės kokybės konkursai;
- c) kalbant apie paslaugų pirkimo sutartis ir lyginant lygiavertės ekonominės ir techninės kokybės pasiūlymus, pirmenybė teikiama:
  - i) AKR valstybių reikalingą kompetenciją turintiems ekspertams, institucijoms arba konsultacinėms bendrovėms ar firmoms;
  - ii) pasiūlymams, kuriuos arba savarankiškai, arba sudariusi konsorciumą su Europos partneriais pateikia AKR firma; ir
  - iii) pasiūlymams, kuriuos pateikia Europoje esantys konkurso dalyviai kartu su AKR subrangovais arba ekspertais;
- d) tais atvejais, kai numatoma sudaryti subrangos sutartį, konkursą laimėjęs dalyvis pirmenybę teikia AKR valstybių fiziniams asmenims, bendrovėms ir firmoms, galinčioms panašiomis sąlygomis įvykdyti reikiamą sutartį;
- e) AKR valstybė, skelbdama konkursą, gali pasiūlyti būsimiems dalyviams kitų AKR valstybių bendrovių ar firmų, ar nacionalinių ekspertų, ar konsultantų, atrinktų bendro susitarimo pagrindu, pagalbą. Toks bendradarbiavimas gali būti tokių formų: bendra įmonė arba subrangos sutartis, arba praktikantų apmokymas darbo vietoje.

2. Jeigu pripažįstama, kad du pasiūlymai yra lygiaverčiai pagal pirmiau išvardytus kriterijus, pirmenybė teikiama:

- a) AKR valstybėje įsikūrusiam konkurso dalyviui; arba
- b) jeigu tokio dalyvio nėra, tam konkurso dalyviui, kuris:
  - i) pasiūlymui, kuriuo geriausiai išnaudojami AKR valstybių fiziniai ir žmogiškieji ištekliai;
  - ii) pasiūlymui, kuriuo suteikiamos geriausios subrangos sutarties galimybės bendrovėms, įmonėms arba fiziniams asmenims; arba
  - iii) AKR valstybių ir Bendrijos valstybių narių fizinių asmenų, bendrovių ar firmų konsorciui.“;
- v) 6 skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip:

„FONDO IŠTEKLIŲ VALDYMAS IR VYKDYTOJAI“;

w) 34 straipsnis pakeičiamas taip:

„34 straipsnis

Komisija

1. Komisija užtikrina operacijų, finansuojamų Fondo ištekliais, išskyrus investicinėmis priemonėmis ir palūkanų subsidijomis, finansinį įgyvendinimą pagrindiniais valdymo būdais:

a) centralizuotai;

b) decentralizuotai.

2. Paprastai Fondo išteklių finansinį įgyvendinimą Komisija atlieka decentralizuotai.

Šiuo atveju pagal 35 straipsnį įgyvendinimo užduotį perima AKR valstybės.

3. Siekiant užtikrinti Fondų išteklių įgyvendinimą, Komisija perleidžia savo įgyvendinimo įgaliojimus vidaus tarnyboms. Komisija informuoja AKR valstybes ir Bendradarbiavimo dėl plėtros finansavimo komitetą apie šį perleidimą.”;

x) 35 straipsnis pakeičiamas taip:

„35 straipsnis

Nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas

1. Kiekvienos AKR valstybės vyriausybė paskiria nacionalinį įgaliojimus suteikiantį pareigūną, kad jai atstovautų visose operacijose, finansuojamose iš Komisijos ir Banko tvarkomų Fondo išteklių. Nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas paskiria savo pavaduotoją ar pavaduotojus, kurie eina jo pareigas, kai jis to atlikti negali, ir apie šį pavadinimą informuoja Komisiją. Jei tenkinamos institucinių gebėjimų ir gero valdymo sąlygos, nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas gali perduoti savo funkcijas, susijusias su atitinkamų programų ir projektų įgyvendinimu, atsakingam subjektui jo nacionalinėje administracijoje. Jis informuoja Komisiją apie tokį perdavimą.

Kai Komisija sužino apie problemas, susijusias su Fondų išteklių valdymo procedūrų tvarka, ji susisiekiama su nacionaliniu įgaliojimus suteikiančiu pareigūnu, siekdama ištaisyti padėtį ir prireikus priima visas tinkamas priemones.

Nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas yra finansiškai atsakingas už jam patikėtas įgyvendinimo užduotis.

Jei Fondo ištekliai valdomi decentralizuotai ir atsižvelgiant į bet kokius papildomus įgaliojimus, kuriuos gali suteikti Komisija, nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas:

- a) atsako už bendradarbiavimo įgyvendinimo koordinavimą, programavimą, nuolatinį monitoringą ir metines, tarpines ir galutines peržiūras, taip pat veiklos koordinavimą su paramos teikėjais;
- b) glaudžiai bendradarbiaudamas su Komisija, atsako už programų ir projektų rengimą, pateikimą ir vertinimą;
- c) rengia konkurso dokumentus ir prireikus kvietimų teikti paraiškas dokumentus;
- d) prieš paskelbdamas atvirą konkursą ir prireikus kvietimą teikti paraiškas, konkurso dokumentus ir prireikus kvietimo teikti paraiškas dokumentus pateikia Komisijai patvirtinti;
- e) glaudžiai bendradarbiaudamas su Komisija skelbia atvirus konkursus bei prireikus kvietimus teikti paraiškas;
- f) priima pasiūlymus bei, jei taikoma, paraiškas ir perduoda juos Komisijai; vadovauja atplėšiant vokus ir sprendžia dėl konkurso rezultatų per pasiūlymų galiojimo laikotarpį, atsižvelgiant į nustatytą galutinį sutarties pasirašymo terminą;

- g) kviečia Komisiją dalyvauti atplėšiant vokus su konkurso pasiūlymais ir prireikus paraiškomis bei perduoda pasiūlymų ir paraiškų nagrinėjimo rezultatus Komisijai, kad ji patvirtintų pasiūlymus pasirašyti sutartis ir skirti dotacijas;
  - h) pateikia Komisijai patvirtinti sutartis ir programų sąmatas bei jų priedus;
  - i) pasirašo Komisijos patvirtintas sutartis ir jų priedus;
  - j) patikrina ir patvirtina išlaidas, kurios neturi viršyti jam tvarkyti pavestų lėšų; ir
  - k) įgyvendinant operacijas padaryti visus būtinus pakeitimus, kad ekonominiu ir techniniu požiūriu būtų užtikrintas tinkamas patvirtintų programų ir projektų vykdymas.
2. Laikydamasis reikalavimo informuoti Komisiją, nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas operacijų vykdymo metu priima sprendimus dėl:
- a) programų ir projektų techninių patikslinimų ir pakeitimų, susijusių su detaliais klausimais, jeigu jie nedaro poveikio priimtam techniniam sprendimui ir nėra didesni nei leidžiama finansiniame susitarime;
  - b) sudėtinių programų ir projektų vietos pakeitimo, jeigu tai daroma dėl techninių, ekonominių ar socialinių priežasčių;

- c) baudų už pradelsimą taikymo arba atleidimo nuo jų;
- d) garantų atleidimo nuo įsipareigojimų veikslių;
- e) prekių, nepriklausomai nuo jų kilmės, pirkimo vietos rinkoje;
- f) ne valstybių narių ir ne AKR valstybių kilmės statybos įrangos ir mechanizmų naudojimo, jeigu valstybėse narėse ir AKR valstybėse panaši įranga ir mechanizmai negaminami;
- g) subrangos darbų;
- h) galutinio priėmimo, jeigu Komisija dalyvauja parengtiniame priėmime, patvirtina atitinkamą protokolą ir, prireikus, dalyvauja galutiniame priėmime, visų pirma tais atvejais, kai dėl parengtiniame priėmime nustatytų sąlygų turi būti atlikta daug papildomo darbo; ir
- i) konsultantų ir kitų techninės pagalbos specialistų samdymo.”;

y) 36 straipsnis pakeičiamas taip

„36 straipsnis

Delegacijos vadovas

1. Kiekvienoje AKR valstybėje arba kiekvienoje regioninėje grupėje, kuri to specialiai prašo, Komisijai atstovauja delegacija, kuriai vadovauja delegacijos vadovas, kuriam turi pritarti AKR valstybė ar valstybės. Jeigu delegacijos vadovas skiriamas grupei AKR valstybių, imamasi reikiamų veiksmų. Delegacijos vadovas Komisijai atstovauja visose jo kompetencijos srityse ir visoje savo veikloje.
2. Delegacijos vadovas yra pagrindinis asmuo ryšiams su AKR valstybėmis ir organais, atitinkančiais reikalavimus finansinei paramai pagal Susitarimą gauti. Jis glaudžiai bendradarbiauja su nacionaliniu įgaliojimus suteikiančiu pareigūnu.
3. Delegacijos vadovas turi reikiamus nurodymus ir pavestus įgaliojimus palengvinti ir paspartinti visas pagal Susitarimą atliekamas operacijas.
4. Delegacijos vadovas reguliariai informuoja nacionalines institucijas apie Bendrijos veiklą, kuri gali būti tiesiogiai susijusi su Bendrijos ir AKR valstybių bendradarbiavimu.”;

z) 37 straipsnis pakeičiamas taip:

„37 straipsnis

Mokėjimai

1. Kad būtų galima mokėjimus atlikti nacionalinėmis AKR valstybių valiutomis, AKR valstybėse Komisijos ir AKR valstybės susitarimu pasirinktoje nacionalinėje valstybinėje arba pusiau valstybinėje finansų įstaigoje Komisija ir jos vardu gali atidaryti sąskaitas valstybių narių valiutomis arba eurai. Ši įstaiga atlieka nacionalinio mokėjimų tarpininko funkcijas.
2. Nacionalinis mokėjimų tarpininkas atlyginimo už savo paslaugas negauna ir nemoka palūkanų už deponuotas lėšas. Siekiant išvengti išankstinio AKR valstybių finansavimo ir užkirsti kelią mokėjimų vėlavimui, Komisija, remdamasi ateities grynujų pinigų poreikio įvertinimu, iš anksto papildo vietos sąskaitas vienos iš valstybių narių valiuta arba eurai.
3. Išbraukta
4. Mokėjimus atlieka Komisija laikydamasi Bendrijos ir Komisijos nustatytų taisyklių, po to, kai, jei taikoma, nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas patikrino ir patvirtino išlaidas.
5. Išbraukta

6. Išlaidų patvirtinimo, leidimo ir apmokėjimo procedūros turi būti užbaigtos per 90 dienų laikotarpį nuo tos dienos, kurią sueina mokėjimo terminas. Nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas išnagrinėja ir delegacijos vadovui išduoda mokėjimo leidimą ne vėliau kaip likus 45 dienoms iki tos dienos, kurią turi būti atliktas mokėjimas.

7. Pretenzija dėl pavėluotų mokėjimų patenkina atitinkama AKR valstybė ar valstybės ir Komisija iš savo pačios išteklių už tą pradelstą dalį, už kurią atsako kiekviena šalis pagal pirmiau minėtas procedūras.”.

5. Pridedamas šis priedas:

„VII PRIEDAS

POLITINIS DIALOGAS DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ, DEMOKRATIJOS PRINCIPŲ IR TEISINĖS VALSTYBĖS

1 straipsnis

Tikslai

1. 96 straipsnio 2 dalies a punkte numatytos konsultacijos vyks, išskyrus ypatingos skubos atvejus, tik po išsamaus politinio dialogo, kaip numatyta šio Susitarimo 8 straipsnyje ir 9 straipsnio 4 dalyje.
2. Abi Šalys turėtų vesti tokį politinį dialogą atsižvelgdamos į šį susitarimą ir Ministrų Tarybos nustatytas AKR–ES politinio dialogo gaires.

3. Politinis dialogas – procesas, kuris turėtų padėti sustiprinti AKR–ES santykius ir prisidėti prie partnerystės tikslų įgyvendinimo.

2 straipsnis

Sustiprintas politinis dialogas prieš susitarimo 96 straipsnyje numatytas konsultacijas

1. Politinis dialogas dėl pagarbos žmogaus teisėms, demokratijos ir teisinės valstybės principams vykdomas vadovaujantis susitarimo 8 straipsniu ir 9 straipsnio 4 dalimi bei laikantis tarptautiniu mastu pripažintų standartų ir normų. Vykstant šiam dialogui, Šalys gali susitarti dėl bendros darbotvarkės ir prioritetų.
2. Šalys gali kartu nustatyti ir susitarti dėl konkrečių apibrėžtų gairių ar uždavinių žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų srityje, laikantis tarptautiniu mastu pripažintų standartų ir normų bei atsižvelgiant į konkrečią atitinkamos AKR valstybės padėtį. Gairės, nustatančios siektinus tarpinius tikslus ir terminus, padeda pasiekti tikslus.
3. 1 ir 2 dalyse numatytas politinis dialogas yra sistemingas ir oficialus, o prieš pradėdant susitarimo 96 straipsnyje numatytas konsultacijas reikia išnaudoti visas įmanomas politinio dialogo galimybes.
4. Išskyrus ypatingos skubos atvejus, numatytus Susitarimo 96 straipsnio 2 dalies b punkte, 96 straipsnyje numatytas konsultacijas galima pradėti nevykdant politinio dialogo, jei viena iš Šalių nuolat nesilaiko ankstesnio dialogo metu priimtų įsipareigojimų arba dalyvaudama dialoge nėra sąžininga.

5. Susitarimo 8 straipsnyje numatytu politiniu dialogu Šalys taip pat naudojasi siekdamas padėti šalims, kurioms taikomos 96 straipsnyje numatytos atitinkamos priemonės, normalizuoti santykius.

3 straipsnis

Papildomos taisyklės dėl susitarimo 96 straipsnyje numatyto konsultavimosi

1. Šalys susitarimo 96 straipsnyje numatytų konsultacijų metu siekia atstovavimo lygybės.
2. Šalys įsipareigoja iki oficialių konsultacijų, konsultacijų metu ir konsultacijoms pasibaigus bendrauti skaidriai ir atsižvelgiant į šio priedo 2 straipsnio 2 dalyje numatytas konkrečias gaires ir uždavinius.
3. Šalys, siekdamas tinkamai pasiruošti bei vesti išsamesnes konsultacijas AKR valstybių grupėje bei su Bendrija ir jos valstybėmis narėmis, vadovaujasi 30 dienų pranešimo laikotarpiu, kaip numatyta susitarimo 96 straipsnio 2 dalyje. Konsultavimosi metu Šalys turėtų susitarti dėl lankstaus tvarkaraščio, taip pat pripažindamos, kad ypatingos skubos atvejais, kaip apibrėžta susitarimo 96 straipsnio 2 dalies b punkte ir šio priedo 2 straipsnio 4 dalyje, gali prireikti skubaus reagavimo.
4. Šalys pripažįsta AKR grupės vaidmenį politiniame dialoge, paremtą AKR grupės nustatyta tvarka, apie kurią informuota Europos bendrija ir jos valstybės narės.

5. Šalys pripažįsta struktūriškai apibrėžtų ir nuolatinių konsultacijų poreikį pagal susitarimo 96 straipsnį. Šiuo tikslu Ministrų Taryba gali nustatyti papildomas taisykles.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti įgaliotieji atstovai pasirašė šį Susitarimą.